

Opinnäytetyö (AMK)

Muotoilun koulutusohjelma

Vaatetusmuotoilu

2015

Jenna Markkanen

FANITUOTTEIDEN SUUNNITTELU DIRTY RIVER ROLLER GRRRLS – ROLLER DERBY SEURALLE

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilun koulutusohjelma | Vaatetusmuotoilu

2015 | 57

Ohjaaja Paula Hakkarainen

Jenna Markkanen

FANITUOTTEIDEN SUUNNITTELU DIRTY RIVER ROLLER GRRRLS – ROLLER DERBY SEURALLE

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella uusia tai paranneltuja fanituote ideoita toimeksiantajalleni Turkulaiselle Dirty River Roller Grrrls - Roller Derby seuralle. Tavoitteena oli saada tuotteissa näkymään Roller Derby – lajin asenne, ilme, ja tutkia millä keinoin nämä pystyttäisiin toteuttamaan.

Opinnäytetyö tapahtui tutkimuksellisesti kahdessa vaiheessa: ensin tutkittiin dokumenttiaineisto, havainnointiin ja suoritettiin benchmarking sekä kyselyt. Toisessa, eli viimeisessä vaiheessa, painotettiin tekemällä tutkimista, kuten koottiin lajista ja tuoteideoista mood boardeja, kollaaseja, luonnostelua ja piirrettyjä tasokuvia.

Tutkimustulosten pohjalta rakentui uusia vaate- ja asuste-ehdotelmia, kuten legginsejä, shortseja, reppuja, vyölaukkuja, lippalakkeja ja laserleikattuja pinssejä. Suunnitellut tuotteet esiteltiin Dirty River Roller Grrrls -seuran tuotteista vastaavalle ryhmälle ja tuotekehitystä jatkettiin palautteen perusteella. Lopulliset tuoteparannukset ja ehdotelmät esitettiin havainnekuvien ja tasokuvien muodossa Adobe Illustrator ja Photoshop –ohjelmien avulla.

ASIASANAT:

roller derby, Dirty River Roller Grrrls, fanituotteet, asusteet

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree programme in design | Fashion design

2015 | 57

Instructor Paula Hakkarainen

Jenna Markkanen

MERCHANDISE PRODUCT DESIGN FOR DIRTY RIVER ROLLER GRRRLS - ROLLER DERBY TEAM

The purpose of this thesis was to design new merchandise products for the employer Dirty River Roller Grrrls, the local Roller Derby team in Turku. The aim was to design products, which appeal to the attitude and temperament of the sport, as well as research different approaches in order to realize this aim.

The thesis was conducted in two parts. Firstly, the related documents were thoroughly researched, observations were made, and benchmarking and interviews were conducted. Secondly, the emphasis was on investigating ways in which the sport can be presented by using, for example, mood boards on product ideas, collages, sketches and technical drawings.

New merchandise, such as leggings, shorts, pack bags, bum bags, caps and laser cut pins, was created in regards to the research results. The designed products were presented to the Dirty River Roller Grrrls -merchandise team and the design development proceeded based on their feedback. The concluding pieces of clothing and accessories produced as a part of the project were presented with the help of Photoshopped images and Illustrator technical drawings.

KEYWORDS:

roller derby, Dirty River Roller Grrrls, merchandise, accessories

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET	7
1 JOHDANTO	8
2 TYÖN ÄÄRIVIIVOJA	10
2.1 Roller derbyn matka show'sta tosiurheiluun	10
2.2.1 Roller derby Suomen kamaralla	10
2.2.2 Roller derby 2000 - Luvulla	11
2.2 Dirty River Roller Grrrls	12
2.3 Roller derby fanituotteet	13
2.4 Dirty River Roller Grrrls visuaalinen ilme ja fanituotteet	15
2.4.1 Tuotteista vastaavan ryhmän rooli	18
3 TAVOITTEET	
3.1 Tutkimusongelma	19
3.2 Tutkimuskysymykset	19
3.3 Viitekehys	20
3.4 Prosessikaavio	21
4 TUTKIMUSMETODIT	22
4.1 Dokumenttiaineisto	22
4.2 Benchmarking	22
4.3 Kysely	23
4.4 Havainnointi	23
4.5 Tekemällä tutkiminen	24
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET	26
5.1 Havainnoinnin tulokset	26

5.2 Kyselyjen tulokset	28
5.3 Kyselyn perusteella tehdyt päätelmät	30
5.4 Benchmarkingin tutkimukset ja tulokset	30
5.4.1 Helsinki Roller derby	30
5.4.2 Tampere Roller derby	32
5.4.3 London Roller Girls	34
5.5 Benchmarkingin pohjalta tehdyt päätelmät	36
5.6 Tekemällä tutkiminen	37
5.6.1 Mood Boardit	37
6 FANITUOTTEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS TURUN ROLLER DERBY JOUKKUEELLE	40
6.1 Fanituotteiden suunnittelu	40
6.2 Suunnittelun ja tuotteiden jatkokehittäminen	44
6.3 Lopputulokset	46
7 DIRTY RIVER ROLLER GRRRLS TUOTEVASTAAVIEN PALAUTE	49
8 LOPPUTULOKSET	50
9 POHDINTA	51
KUVAT JA KUVIOT	6
LÄHTEET	52

LIITTEET

Liite 1. Kysely Dirty River Roller Grrrls – tuotteista vastaavalle ryhmälle

Liite 2. Kysely Facebookin Roller derby kysy- ja vastaa palstalle

KUVAT

Kuva 1. Roller derbyn ottelun juliste, kuva Maija Kurki	14- Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Kuva 2. Kallio Rolling Rainbow fanituotteita	14
Kuva 3. Ruotsalaisen Dock City Rollers -seuran fanituotteita	14
Kuva 4. Dirty River Roller Grrrls seuran visuaalinen ilme -kollaasi	16
Kuva 5. DRRG! Paitoja	17
Kuva 6. DRRG! Hihamerkkejä	17
Kuva 7. DRRG! Kangaskassi	18
Kuva 8. Kustomoitu denim liivi	27
Kuva 9. Helsinki Roller derby kollaasi	32
Kuva 10. Tampere Roller derby seuran kollaasi	34
Kuva 11. London Roller Girls seuran kilpa-asuja ja fanituotteita	35
Kuva 12. Mood board derbyn asenteesta ja ilmeestä	38
Kuva 13. Mood board fanituote ideoista	39
Kuva 14. Luonnoksia shortseista, legginseistä, kasseista ja vyölaukuista	40
Kuva 15. Tasokuvia fanituotteista	42-43
Kuva 16. Versio 2. tasokuvat laser leikatuista pinsseistä	45
Kuva 17. Havainnekuva laser leikatuista pinsseistä vaatteeseen kiinnitettynä	45
Kuva 18. Havainnekuvat repuista, kuvat Jenna Markkanen	46
Kuva 19. Havainnekuva laser leikatuista pinsseistä	47
Kuva 20. Tasokuva laser leikatuista pinsseistä	47
Kuva 21. Havainnekuva DRRG! lippalakista	48

KUVIOT

Kuvio 1. Viitekehys	20
KUVIO 2. PROSESSIKAAVIO	21

KÄYTETYT LYHENTEET

DRRG! Dirty River Roller Grrrls

HRD Helsinki Roller derby

WFTDA Women's flat track derby association (<http://wftda.com/>)

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee Roller derby fanituotteita ja toimeksiantajanani toimii Roller derby liiga Dirty River Roller Grrrls. Tutkin millaisia fanituotteet ovat nyt Roller derby harrastuksen parissa ja millainen on lajin luonne sekä visuaalinen ilme. Tarkoitukseni on Turun liigalle antaa ideoita ja ehdotelmia kuinka he voisivat parantaa fanituotteitaan paremmiksi, myyvämmiksi ja joukkueensa hengen mukaiseksi.

Opinnäytetyön aihe valikoitui sen perusteella että aloitin itse Roller derby harrastuksen syyskuussa 2014. Toimeksiantajanani toimi sama seura jossa aloitin harrastukseni, eli Turku Dirty River Roller Grrrls. Otin yhteyttä fanitulotteista vastaavaan tyhmään ja lähdin ehdottamaan heille yhteistyötä.

Suunnittelijana kiinnostuskohteeni ja osaamisalueeni on keskittynyt vuodesta 2009 erityisesti asusteisiin ja päähineisiin. Tässä opinnäytetyössä koin mahdollisuutena hyödyntää osaamistani ja yhdistää sen Roller derby fanituote suunnitteluun. Myös tulevaisuuden tavoitteeni kohdistuvat asustesuunnitteluun ja tästä opinnäytetyöstä koin kerryttäväni kokemusta kaupallisten tuotteiden suunnittelussa.

Jo keväällä 2014 vieraillessani ensimmäistä kertaa Roller derby pelissä havainnoin eri joukkueiden fanituotteiden ulkonäköä ja harrastajien keskuudessa vallitsevia trendejä. Pistin merkille ulkonäöllisen eron verratessa fanituotteita harrastajakunnan ja pelin asenteelliseen -, tyyllilliseen ja visuaaliseen maailmaan. Koin että hillityt fanituotteet kaipasivat vielä hienosäätöä ja tuotteet voisivat muutamien muutoksin olla myyvämpiä, houkuttelevampia ja lähempänä harrastajakunnan omaa tyylimaailmaa.

Tämän opinnäytetyön rajaan fanituotteiden suunnitteluun ja esitän tuoteideoita mood boardien sekä Adobe Illustratorilla piirrettyjen tasokuvien muodossa. Rajaan tutkimuksesta ja työskentelystä pois asusteiden- ja tuotteiden kaavoittamisen, materiaalien valitsemisen ja protokappaleiden valmistamisen. Piirtämieni tasokuvieni avulla pystyn näyttämään ideoitani Dirty River Roller Grrrls tuote-

vastaaville, ja heidän antamansa palautteen avulla tarkentamaan suunnittelemani fanituote mallistoa.

Tässä opinnäytetyössä keskityin tutkimaan ja suunnittelemaan ainoastaan fanituotteita Roller derby harrastuksen ja lajin näkökulmasta. Eli tarkoitukseni ei ollut suunnitella Dirty River Roller Grrrsille uusia otteluihin tarkoitettuja vaatteita. Joukkueen kilpa-asut ovat oma osa-alueensa jotka taas viestittävät yleisölle mihin joukkueeseen pelaaja kuuluu, mikä on pelaajan numero sekä nimi.

2 TYÖN ÄÄRIVIIVOJA

2.1 Roller derbyn matka show'sta tosi urheiluun

Roller Derby on kontaktiurheilulaji, jota pelaavat pääsääntöisesti naiset. Lajin varhaisimmat juuret tulevat 1885 luvun New Yorkista, mutta lajin alkamisvuotena pidetään virallisesti 1920- ja 30-lukuja ja syntymäpaikkana Yhdysvaltoja (Barbee & Cohen, 2010, 17.) Nykyinen Roller derby muotoutui kuitenkin vasta 2001 Austinissa, Texasissa ja laji on nykyään nopeimmin kasvavia naisten urheilulajeja. (Turku Roller derby 2015.)

Roller derbyä pelataan klassisilla quad- luistimilla ja ottelut tapahtuvat ovaalilla tasaisella tai vaihtoehtoisesti kaltevalla radalla. Ottelu koostuu kahdesta 30 minuutin erästä, jossa eniten pisteitä kerännyt joukkue voittaa. Yksi joukkue koostuu neljästätoista luistelijasta, mutta radalla voi olla samanaikaisesti yhdestä joukkueesta vain viisi luistelijaa, eli neljä blokkaria ja yksi tähtihattuinen jammeri, joka on pisteidentekijä. Jammeri kerää pisteitä kustakin vastapuolen pelaajasta ohitettuaan nämä lantion mitalla. Yhtä blokkereista nimitetään pivotiksi ja hänellä on lupa ottaa jammer status alkuperäiseltä jammerilta. (WFTDA 2015.)

Erät jaetaan kahden minuutin jameihin ja jammerin tehtävänä on ohittaa vastapuolen pelaajia. Blokkerien tehtävänä on auttaa jammeria ja estää vastapuolen jammeria pääsemästä läpi. Jammeri kerää pisteen luisteltuaan onnistuneesti radan ympäri ja ohitettuaan vastapuolen pelaajan. (Helsinki Roller derby 2015.)

2.2.1 Roller derby Suomen kamaralla

Suomeen Roller derby rantautui vuonna 2009 ja samana vuonna perustettiin ensimmäinen seura Helsinki Roller derby. (KARU 2/2012, 28). Lajin suosio kasvoi rantauduttuaan niin kovaa vauhtia että jo vuonna 2014 seuroja oli Suomessa yhteensä 21: Naisten Roller derby joukkueita yhdeksäntoista ja miesten liigoja yksi. Toiminnassa on myös sekajoukkueita. (Roller derby Finland 2015.) Vaikka laji on pääsääntöisesti naisvoittoista ja ikärajaltaan K18, harrastustoi-

minnassa ja liigoissa toimii paljon myös muun sukupuolisia sekä eri ikäisiä harrastajia. Roller derby Finland järjestön teettämän tutkimuksen mukaan Suomessa toimi vuonna 2013 noin 600 täysi-ikäistä lajin harrastajaa. (KARU 2/2013.)

Suomessa järjestetään kotimaisten joukkueiden välisiä otteluita (kuva 1) noin kaksi kertaa kuukaudessa, mutta määrä vaihtelee. Suomalaiset joukkueet kiisaavat aktiivisesti myös ulkomaisia joukkueita vastaan sekä ottavat osaa kansainvälisiin turnauksiin. Roller derbyn SM-cup finaalityurnaukset järjestetään keran vuodessa ja siinä ottelevat toisiaan vastaan runkosarjan neljä parasta joukkuetta. (Roller derby Finland 2015.)

Kuva1. Roller derbyn ottelun juliste 3.5.2014 (Kurki, M. 2014. <http://turkurollerderby.com/page/2/>)

2.2.2 Roller derby 2000 - luvulla

Maailmalla Roller Derby on edelleen suosituinta sen syntymämaassa Yhdysvalloissa ja sieltä löytyvätkin lajin suurimmat harrastajamäärät. Maakohtaisesti vaihtelee kuitenkin suuresti se kuinka suosittua Roller derby on, eli kuinka pal-

jon on harrastajia ja toimivia liigoja. Tällä hetkellä liigoja löytyy lähes kaikista Euroopan valtioista, Isosta-Britanniasta, Aasian maista, Australiasta ja muutamista Etelä- Amerikan valtioista.

Lajin alusta saakka siinä ovat yhdistyneet tee- se- itse- asenne, naisenergia, alteregot ja showmaisuuks. Piirteet ovat säilyneet 40-luvun derby show -otteluista ja Roller derby tv-lähetyksistä tähän päivään asti. Nykyään käydään kuitenkin kovaa keskustelua siitä, miksi Roller derbyä ei lasketa vakavasti otettavaksi urheilulajiksi. Vaikka laji onkin yksi nousevimmista joukkuelajeista 2000-luvulla, on se jäänyt miehisessä urheilumaailmassa syrjäiseen asemaan. Laji on myös saanut vääränlaista huomiota mediassa ja jäänyt naisurheiluna sivuun sponsorisopimuksissa sekä kilvassa salivuoroista. (KARU 2/2012, 29.)

2.2 Dirty River Roller Grrrls

Dirty River Roller Grrrls eli DRRG! perustettiin Turussa kesäkuussa 2010 ja se syntyi aluksi muutaman ihmisen voimin mutta kasvoi vähitellen. (Dirty River Roller Grrrls 2015.) Nykyään Turun seuralla on A- ja B- joukkueet ja alkeiskursseja järjestetään pari kertaa vuodessa. Turun seuran jäsenet koostuvat niin naisista, miehistä kuin muun sukupuolisista ja jäsenmäärä kasvaa jatkuvalla vauhdilla yhä uusien harrastajien innostuttua lajista. Joukkueet harjoittelevat säännöllisesti useana kertana viikossa Ilpoisten palloiluhallilla. (Turun sanomat 30.8.2014, Paikallis uutiset.)

Dirty River Roller Grrrls kilpailee aktiivisesti niin Suomessa kuin kansainväliselläkin tasolla ja vuonna 2013 DRRG!:n A-joukkue voitti pronssia ensimmäistä kertaa järjestetyssä Roller derbyn Suomi Cupissa. DRRG!:n seuran taso kansainvälisissä otteluissa nousee jatkuvasti ja sen selviytyminen Suomi Cupin finaalityurnaukseen nosti seuran Euroopan ranking listan sijalle 24 (Aamuset 2014, Urheilu.) Seura valittiin vuonna 2014 myös kansainvälisen lajiliiton WFTDA:n (Women's Flat Track Derby Association) koejäseneksi, mikä tarkoittaa seuralle lisää kovia kansainvälisiä pelejä sekä kasvavaa näkyvyyttä Roller derby rintamalla. (Turun sanomat 30.8.2014, Paikallis uutiset.)

Turun liigan säännöissä on korostettu alusta saakka tärkeänä suvaitsevaisuutta ja tee- se- itse – asennetta (Dirty River Roller Grrrls 2015). DRRG! sitoutuu noudattamaan kaikessa toiminnassaan arvoja, joita ovat rasismien, seksismien, homo- ja transfobian vastustaminen. Seura pidättää itsellään oikeuden erottaa jäsen, joka ei toimi seuran arvojen mukaan. (KARU 2/2014, 36.)

2.3 Roller derby fanituotteet

Lähes kaikilla Roller derby seuroilla on myynnissä seuran logolla, kuvalla, lauseella tai tunnuksella varustettuja tuotteita. Fanituotteet ovat usein edullisesti tuotettavaa sarjatavaraa, eli t-paitoja, lippiksiä, huppareita, kangaskasseja, pinssejä ja mukeja. Ne ovat tuotteita joihin on helppoa painattaa kannatettavan asian logo, nimi, kuva tai anekdootti. Tuotteet tuovat yhteneväisyyttä seuran jäsenten ja kannattajien välillä. Fanituotteita kutsutaan myös yleisesti *merchandise* tai tuttavallisesti ”*merkkari*” -tuotteiksi. Merchandise tarkoittaa tuotetta joka on yhdistettävissä johonkin tiettyyn ryhmään, kuten musiikki genreen, bändiin, elokuvaan tai Roller derbyyn tapauksessa urheiluliigaan. Merchandise tarkoittaa verbinä myös ”kannata ja mainosta”, mikä kuvaa tiivistettynä syytä miksi harrastajat, kannattajat ja fanit hankkivat ja käyttävät merchandise tuotteita. (Vocabulary 2015.)

Hyvin monella suomalaisella ja ulkomaalaisella derby -seuralla on myynnissä joukkueen logolla koristeltuja t-paitoja, pinssejä, hihamerkkejä ja kangaskasseja, kuten Kallio Rolling Rainbowlla (kuva 2) ja Göteborgilaisella Roller derby Dock City Rollers liigalla (kuva 3). Jopa pienemmiltäkin seuroilta löytyy t-paita jota koristaa joukkueen tunnus.

Kuva 2. Kallio Rolling Rainbown fanituotteita 2015.
(<http://rollingrainbow.com/merch/>)

Kuva 3. Ruotsalaisen Dock City Rollers - seuran fanituotteita.
(<http://dockcityrollers.se/merch/>)

Osa edullisista tuotteista on vakiotavaraa ja pysyvät myynnissä pidempiä aikoja, kuten logolla varustetut t-paidat ja kangaskassit. Muutamilla seuroilla on myynnissä myös pienempiä eriä niin kutsuttuja *special edition* -tuotteita, jotka ovat kalleutensa ja valmistuskustannustensa takia myynnissä vain niin kauan kuin tuotetta tai kysyntää riittää. Special edition -tuotteita ovat esimerkiksi seuran joukkuelaisten suunnittelemat ja käsin valmistamat korut, pinssit tai painatetut vaatteet. Mahdollisuuksia on monia, sillä vain luovuus ja kekseliäisyys on rajana.

Roller derby fanituotteita voi ostaa seuran internetsivuilta sekä useimmilla seuroilla tuotteita esitellään ja mainostetaan myös seuran Facebookin kautta. Hyvin merkittävä seurojen tuotteiden myynti- ja näkymispaikka on kotimaiset ja kansainväliset Roller derby ottelut, joissa myyntipisteestä ja tuotteiden rahastuksesta sekä esillepanosta huolehtivat usein seuran fanituotteista vastaava ryhmä.

2.4 Dirty River Roller Grrrls visuaalinen ilme ja fanituotteet

Dirty River Roller Grrrlsien logossa on mustekalaa ja meduusaa muistuttava hahmo joka kantaa päässään kypärää. Logo poikkeaa muista Roller derby joukkueiden logoista siinä, että logossa ei ole derby logoille tyypillistä naishahmoa tai muuta tyypillistä harrastukseen liittyvää kuvastoa, rullaa tai rullaluistinta. Turun joukkueen logo on muutenkin hyvin sukupuolineutraali.

Joukkueen värit ovat turkoosi, ruskea ja keltainen, jotka toistuvat joukkueen kilpailupaidoissa, teksteissä, Internetsivuilla ja fanituotteissa (kuva 4). Joutsen on toinen joukkueella toiminut tunnus, joka on ollut enimmäkseen joukkueen sisäinen vitsi, mutta toistuu monissa joukkueen kuvissa ja yhteisissä tapahtumissa. Joutsenta ei ole haluttu käyttää kuitenkaan kovin yleisenä joukkueen tunnukseksi, koska tämä eläinsymboli tunnetaan myös Turun naisten Rugby -joukkueen logossa.

Kuva 4. Dirty River Roller Grrrls seuran visuaalinen ilme –kollaasi 1.

Dirty River Roller Grrrlseillä on kahdenlaisia tuotteita: sekä kaikille myytäviä fanituotteita että niin kutsuttuja *support* eli kannatustuotteita. Kaikille myytävänä olevat fanituotteet ovat pääasiassa edullisesti tuotettavia asuja ja pientavaraa, joita myydään Roller derby -otteluissa, tapahtumissa ja Internetin välityksellä. Näistä saadut voitot menevät joukkueelle. Kannatustuotteet ovat enimmäkseen tarkoitettu joukkueen sisäisille jäsenille, mutta pieni osa tuotteista menee kysynnän mukaan myös joukkuelaisten perheenjäsenille ja ystäville. DRRG!:llä kannatus tuotteita ovat muun muassa mustat hupparit, joissa on neliväripainatuksella joukkueen logo ja DRRG! - kuvioinen pipo.

DRRG!:n fanituotteet koostuvat kahdesta mustasta t-paidasta joissa on seuran logo sinisenä ja keltaisena. Lisäksi on myynnissä valkoisia hihattomia toppeja

joissa kuviona koristaa seuran oma joutsen (kuva 5). Muita tuotteita ovat yksivärisellä logolla painetut mustat huivit, tarrat ja hihamerkit (kuva 6) ja kangaskassit (kuva 6). Vuodelle 2015 on suunnitteilla myös joukkueen logolla varustettuja heijastimia ja pinssejä.

Kuva 5. DRRG! paitoja (<http://turkurollerderby.com/drrg/>)

Kuva 6. DRRG! hihamerkkejä (<http://turkurollerderby.com/drrg/>)

Kuva7. DRRG! kangaskassi (Markkanen, J. 2014)

2.4.1 Tuotteista vastaavan ryhmän rooli

Turun joukkueella on oma tuotteista vastaava ryhmä joka koostuu joukkueessa pelaavista sekä seuran sisällä toimivista jäsenistä. Ryhmän tehtävänä on suunnitella ja pohtia uusia tilattavia fanituotteita sekä joukkueen sisäisiä kannatus-tuotteita. He päättävät yhdessä tuotantopaikoista, tuotantomääristä ja tuotteiden lopullisesta ulkonäöstä ja mainostuksesta. Tällä hetkellä myynnissä olevat fanituotteet on tilattu ja tuotettu eri paikoissa, kuten Seriässällä, KMG Printworksillä ja Paitamylyssä. Tuoteryhmä myös vastaa Roller derby -otteluissa fanituotteiden kuljetuksesta paikalle, tuotteiden asettelusta sekä niiden myynnistä.

3 TAVOITTEET

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja antaa uusia ideoita Turun Roller derby joukkueen fanituotteisiin. Lopputuotoksena esittelen toimivia fanituotteita jotka sopisivat myytäväksi tuotteiksi Roller derby -otteluihin, joukkueen omille Internet- ja Facebook -sivuille sekä erilaisiin tilaisuuksiin. Suunnittelemani tuotteiden tarkoitus on tehdä joukkuetta näkyvämmäksi ja yhteneväisemmäksi sekä tuoda sen asennetta ja ilmettä esiin. Joukkueen fanituotteet rahoittaisivat ja tukisivat myös joukkueen toimintaa.

3.1 Tutkimusongelma

Turun Roller derby joukkue Dirty River Roller Grrrls itse vastaa rahoittamisestaan ja tuotteiden tilauksista sekä toimittamisesta. Heidän budjettinsa on pieni ja seuran kassasta on lohkaistu aina sopivaksi katsottu summa joukkueen tuotteita varten. Tämän takia suunnittelemani tuotteet täytyvät olla edullisia ja realistisesti toteutettavissa.

Itselleni suurimpia haasteita on Roller derby lajin asenteen saaminen suunnittelemiini tuotteisiin. Tapoja selvittää lajin asennetta ja visuaalista ilmettä ovat mood boardien ja kollaasien kokoaminen, havainnointi esimerkiksi Roller derby -otteluissa sekä dokumenttiaineiston lukeminen merkityksen ja tunteiden muotoilusta.

3.2 Tutkimuskysymykset

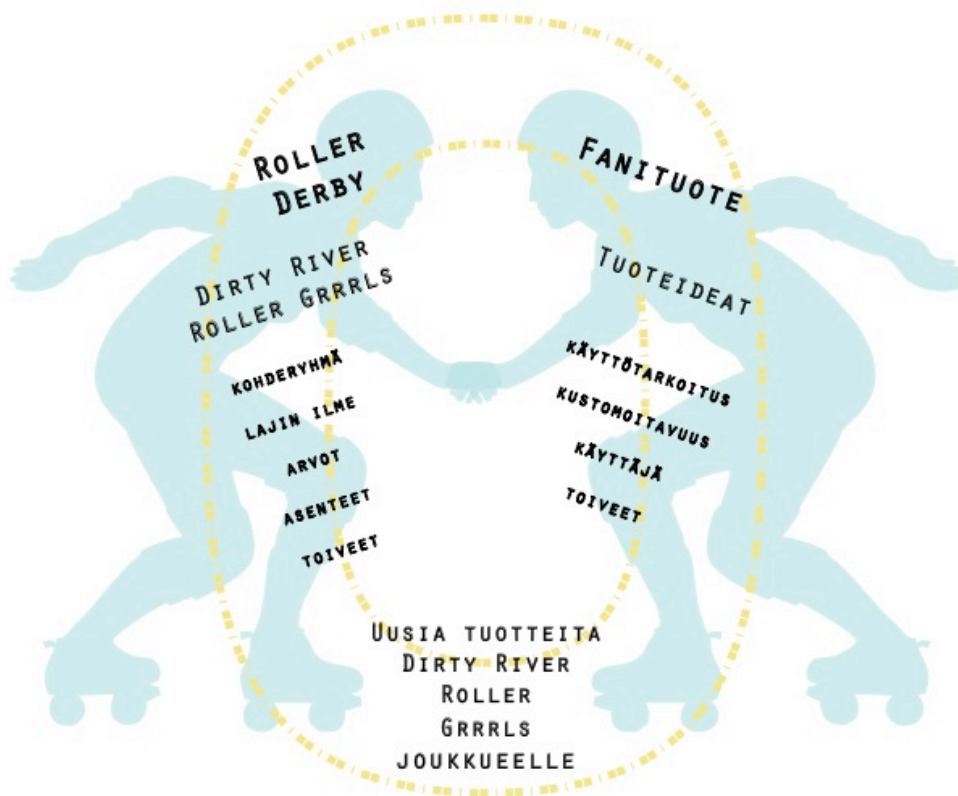
Opinnäytetyössäni selvitän vastauksia näihin kahteen kysymykseen ja kudan tutkimukseni näiden kysymysten ympärille:

1. Miten Dirty River Roller Grrrls -liigan fanituotteita saisi parannettua?
2. Miten lajin ja seuran asenteen saisi näkymään fanituotteissa?

3.3 Viitekehys

Viitekehyksessä (kuvio 1) kuvaan opinnäytetyössäni tutkimuksen kannalta keskeiseksi nousevia asioita. Viitekehys jakaa tutkittavat asiat kahteen osioon: Roller derbyyn ja fanituotteisiin.

Jotta voin suunnitella toimivia ja mielekkäitä fanituotteita Roller derbyn kannattajille ja joukkueelle, tulee ottaa huomioon kyseisen lajin harrastajat ja seuraajat, heidän toiveensa tuotteiden käyttötarkoitus ja mitä tuotteella halutaan viestittää muille.

Kuvio1. Viitekehys

3.4 Prosessikaavio

Prosessikaavio (kuvio 2) kuvaa opinnäytetyön matkaa aloitusvaiheesta lopputavoitetta kohti. Kaavio toimi itselleni kuin runkona ja oppaana mistä vaiheesta edetä seuraavaan. Vaikka alussa suunniteltu prosessi muuttui opinnäytetyön matkan varrella jonkin verran, pysyi se päältä osin muuttumattomana.

Työ alkoi yhteydenpidolla toimeksiantajaani, aiheen tutustumiseen ja sen rajaamiseen. Tiedonhankinta ja tutkimusvaiheen sijoitin syksylle ja talvelle 2014, jonka jälkeen pystyisin hyvän pohjatiedon omaavana keskittyä keväällä 2015 tuotteiden ideointiin ja tuotekehitykseen. Opinnäytetyön lopputuloksena esittelin tuote- ja palvelu ideoita Turun Dirty River Roller Grrrls joukkueelle.

Kuvio 2. Prosessikaavio

4 TUTKIMUSMETODIT

Vastatakseni tutkimuskysymyksiini käytän tiedonhankintameteina dokumenttiaineostoa, benchmarkingia, kyselyä, havainnointia sekä teen tutkimista, kuten mood boardeja, piirtämistä ja kollaaseja. Tutkimukseni on luonteeltaan kvalitatiivista, sillä siinä kohteena on yleensä ihminen sekä ihmisen kokemusmaailma (Varto 2005, 28. Viitattu 29.11.2014). Etenkin fanituotteita tutkittaessa ja suunniteltaessa on tärkeää kuulla ja tarkkailla käyttäjien sekä kohderyhmän ajatuksia, näkökulmia ja kokemuksia. Fanituotteisiin liittyy juuri sosiaalisia vaikuttimia, sillä niiden kautta ilmaistaan kannattajuutta, taustatukea sekä haetaan yhteenkuuluvuutta.

Tutkimustyötä tehdessäni pyrin käyttämään vain luotettavia lähteitä ja olemaan kriittinen löytämiäni lähteitä kohtaan koko tutkimukseni ajan. Tietoperustan rakentamisessa suositeltavia lähteitä ovat yleensä juuri ammatillisten, tieteellisten ja virallistiedon lähteet (Virtuaali Ammattikorkeakoulu 2015.) Käyttäessäni lähteenä ja tiedonhankintaan Internetsivuja käytin vain sellaisia Roller derby -seurojen ja liigojen sivustoja ja Facebook -lähteitä, jotka ovat alkuperäisiä ja luotettavia.

4.1 Dokumenttiaineisto

Tutkimustyötä aloittaessani tutkin dokumenttiaineistoa laajassa skaalassa. Tietoa Roller derbyn historiasta, lajin luonteesta, visuaalisesta ilmeestä ja fanituotekulttuurista keräsin lehdistä, kirjoista ja dokumenteista. Suurena tietopankkina käytin myös Internetiä, kuten Roller derbyä käsitteleviä sivustoja, blogeja, foorumeita ja sosiaalista mediaa, eli Facebookkia ja Instagramia.

4.2 Benchmarking

Ensimmäinen tutkimusmenetelmä jota käytin opinnäytetyössäni oli Benchmarkingin tekeminen. Benchmarkingin, jota kutsutaan myös esikuva-analyysiksi tai

vertailuanalyysiksi, sopi opinnäytetyöni aiheen tutkimiseen erinomaisesti, sillä sen avulla keräsin tietoa muiden seurojen tuotteista. Kun pääsin näkemään parhaita käytäntöjä toisen organisaation toiminnassa, pystyin omaksumaan niitä myös omaan toimintaan (Benchmarking – menetelmä, 2014).

Benchmarking kohteina käytin ulkomaisia ja kotimaisia Roller derby -seuroja ja heidän fanituotteitaan. Tutkimuskanavina käytin sellaisia väyliä, joissa heidän fanituotteensa ovat esillä, kuten Instagramissa ja Facebookissa. Osittain benchmarkingiin kuului myös Roller derby -peleissä myytävänä olevien fanituotteiden havainnointi ja vertailu. Seurojen kotisivujen ja sosiaalisen median kautta saadun tiedon perusteella pystyin vertailemaan fanituotteiden visuaalista ulkonäköä, hinta-laatu suhdetta, sekä poimimaan valikoituja ideoita Turun Roller derby -seuralle.

4.3 Kysely

Opinnäytetyössäni kyselyllä oli merkittävä tehtävä tutkimukseni kannalta. Kysely on haastattelun tapaan nopea ja helppo tapa koota suuriakin aineistoja suhteellisen vähätoisesti, ellei aineiston jälkikäsitteilyä oteta huomioon (Anttila 2006). Kysely sopii tilanteisiin, missä tiedusteltavia asioita on suhteellisen vähän ja missä vastaajia on suhteellisen paljon (Järvinen & Järvinen 2011, 147.)

Kyselyn ajankohdaksi valitsin tammikuun 2015 ja kyselyn suoritin Facebook -sivun kautta. Kysely oli suunnattu Turun Roller derby -joukkuelaisille sekä seuran jäsenille. Toisen kyselyn laadin ja laitoin Facebookissa 'Roller derby kysy ja vastaa' -ryhmään ja siinä keräsin laajempaa informaatioita harrastajien ja kannattajien mielipiteistä fanituotteita kohtaan. Valitsin kyselyn kohderyhmät sillä perusteella, että suunnittelin ja toteutin tuotemalliston Dirty River Roller Grrrls liigan toivomusten pohjalta. Kyselyn vastausten avulla pystyin aloittamaan suunnittelun ja luonnostelun, sekä sain osviittaa siitä millaisia tuotteita liiga haluaa, millaisia määriä ja mihin tarkoitukseen.

4.4 Havainnointi

Opinnäytetyössä käytin havainnointia yhtenä tutkimusmenetelmänä, etenkin osallistuvaa havainnointia. Osallistuvassa havainnoinnissa osallistuin tutkimuskohteen toimintaan tutkimuskohteen ehdoilla ja yhdessä sen jäsenten kanssa ennalta sovitun ajanjakson (Vilkkä 2006, 44). Menetelmää käytin osallistuessani Suomessa järjestettäviin Roller derby -otteluihin ja -tapahtumiin. Tavoitteeni otteluissa oli observoida miten ihmiset käyttävät eri derby liigojen fanituotteita, miten ne ovat esillä ja mitkä ovat käytetyimmät ja ostetuimmat tuotteet sekä asusteet.

Havainnointi tutkimuksessa on kuitenkin oltava kriittinen ja sen luotettavuus voi olla kyseenalaista. Osallistuvassa havainnoinnissa tapahtuvia virheitä saattaa olla havaintojen kirjaamisen viivästyminen, minkä takia jälkikäteen merkityt tiedot saattavat olla puutteellisia ja muuttuneita (Anttila. Viitattu 2015).

Tutkimus oli myös kohdistettua havainnointia, sillä kiinnitin tutkijana huomiota erityisesti Roller derbyn fanituotteisiin ja niiden käyttöön. Toisena havainnoinnin kohteenani oli harrastajakunnan, eli fanituotteiden käyttäjäryhmän ulkonäkö. Virhe tulkintojen välttämiseksi keräsin tietoa kirjoittamalla ylös muistiinpanoja paikan päältä ja valokuvaamalla tuotteita. Observoijana en tarkkaillut tutkittavaa ryhmää ainoastaan ulkopuolelta vaan toimin tutkijana, sillä, kuten osallistuva havainnointi edellyttää, tutkijana pääsin sisälle ja olin osa tutkittavaa yhteisöä (Vilkkä 2006, 45). Osallistuin myös aktiivisesti Turun Roller derby -liigan toimintaan ja tein heidän kanssaan yhteistyötä. Kuten Vilkkä toteaa, avainhenkilöllä on suuri rooli yhteisön sisälle pääsemisessä.

4.5 Tekemällä tutkiminen

Opinnäytetyön viimeisessä vaiheessa painottui tekemällä tutkiminen. Kokosin mood boardeja, eli tunnelmatauluja ja niiden sekä haastattelujen ja havaintojen pohjalta lähdin suunnittelemaan ja luonnostelevaan uusia fanituotteita Turun seuralle. Mood boardeja kokosin myös selventämään millaisista ideoista olin lähtenyt liikkeelle suunnittelussani.

Osana tutkimustyötä ja lopputulosta olivat myös Illustratorilla tehdyt tasokuvat, piirroset ja Photoshopilla tehdyt kuvanmuokkaukset. Piirrosten ja muokattujen

kuvien avulla pystyn myös esittelemään toimeksiantajalleni lopulliset opinnäytetyön tulokset ja saamaan niiden avulla rakentavaa palautetta, joka auttaa minua kehittymään suunnittelijana.

Koska en suunnittelemistani tuotteista valmistanut prototyyppejä, piirroksien osuus nousi opinnäytteessäni ensiarvoisen tärkeäksi. Piirrokset myös konkretisoivat ja visualisoivat suunnitteilla olevan uuden idean. Vaikka prototyypit puuttuivatkin, mood boardit, piirrokset ja Photoshopilla muokatut havainnekuvat toimivat tärkeinä kommunikoinnin välineinä DRRG!:n kanssa. Piirroksien avulla pystyin varmistamaan, että kaikki osapuolet olivat ymmärtäneet asian varmasti halutulla tavalla (Kuutti, W. 2003, 105).

Boardien rinnalla kokosin kollaaseja, jotka on kuvista tai eri aineksista koostuva yhdistelemällä luotuja kokonaisuuksia, koosteita tai koostelmia (Suomisanakirja 2015.) Kollaasi on myös yksi tyypillinen suunnittelijoiden perusmenetelmistä, johon voidaan koota materiaaleja, värinäytteitä ja kuvia (San Martin, M. 2009, 59.) Kollaasien avulla hahmotin tutkittavien ja kilpailevien derby-seurojen visuaalista ulkonäköä, fanituotteiden yhteneväisyyksiä, eroja ja väritystä. Tämän takia yhdistin sen osaksi benchmarkingia.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Havainnoinnin tulokset

Osallistuvan havainnoinnin toteutin Kouvolan Kuusankoskella käydyssä Roller Derby ottelussa 18.10.2014 sekä toisen havainnoinnin Tampereella finaalityurnausottelussa 8.11.2014. Tekemiäni havaintoja kirjasin ylös vihkoon ja valokuvasin niin myynnissä olevia fanituotteita kuin ihmisten päällä olevia tuotteita. Kummassakin ottelussa panin merkille samoja asioita. Kiinnitin huomiota siihen miten ja missä fanituotteita myytiin, miten tuotteet olivat esillä, miten ne oli hinnoiteltu ja mistä tuotevalikoima koostui.

Kummassakin ottelussa havaitsin samankaltaisuuksia siinä miten katsojat, kilpailijat ja paikalla olleet ihmiset käyttivät fanituotteita. Kouvolan ja Tampereen otteluissa eri liigojen kannattajat erottautuivat selkeästi sillä mitä tuotteita, kuten joukkueen logolla tai/ja väreillä koristeltuja huiveja, paitoja, laukkuja tai hihamerkkejä he kantoivat yllään. Monella ihmisellä myös pelkkä joukkueen värikoodien käyttäminen viittasivat siihen mitä joukkuetta he kannattivat, kuten esimerkiksi Tampereen joukkueen kannattajien pukeutuminen päästä varpaisiin joukkueen punaiseen ja valkoiseen väriin.

Tampereen ja Kouvolan otteluissa kiinnitin erityisesti siihen kuinka moni oli kustomoinut joukkueiden fanituotteita omanlaisikseen sekä miten he olivat sen toteuttaneet. Yleisin havaitsemani muokkaustapa vaikutti olevan poistattaa liigan t-paidasta ja hupparista hihat. Jotkut olivat poistaneet t-paidoista jopa kaularesorin. Kahdessa tapauksessa havaitsin, että kannattaja oli leikannut t-paidasta tai kangaskassista joukkueen logon irti ja ommellut sen farkkuliivin selkämukseen (kuva 8). Myös monen kangaskassiin, reppuun tai takkiin näkyi olevan kiinnitettynä joukkueen logolla varustettu patch, eli hihamerkki.

Kouvolan ottelussa fanituotteita myytiin eteis- ja aulatilassa. Tuotteet olivat paikan ja ottelun pieneen kokoon nähden todella hyvin esillä. Myyjä ja tuotteita oli

myös paljon. Tampereen turnauksessa fanituotteiden myyntipiste oli yllätyksekseen sijoitettu katveeseen areenan ja yleisöpenkkirivien taakse, joten myyntipöytiä oli vaikea havaita. Tuotteita näytti olevan muutenkin vähemmän myynnissä kuin mitä Kouvolan ottelussa, vaikka Tampereen tapahtuma oli Suomen isoin - Roller derbyn finaaliturnaus. Hinnat olivat eri liigoilla samaa hintaluokkaa ja tuotevalikoima aseteltuineen hyvin samankaltainen.

Havainnoista saatu tieto oli enimmäkseen itsestään selvää ja ennestään arvatua. Uutta tietoa en havainnoinnista kokenut saaneeni, mutta pidän tutkimuksen antia kuitenkin tärkeänä. Havainnoinnin päätteeksi itselleni tarkentuivat kokonaiskuva lajin ilmeestä, fanituotteiden merkityksestä ja fanikunnan sekä yleisön kokemasta yhteisöllisyydestä. Otteluista poimin myös yleisesti harrastukseen liittyviä vaikutteita ja mielikuvia sekä sain suunnitteluun inspiraatioita.

Kuva 8. Kustomoitu denim liivi DRRG! logolla

5.2 Kyselyjen tulokset

Kyselyt suoritin joulukuusta 2014 tammikuuhun 2015 Facebookissa. Pohjana käytin Survey Monkey kysely palvelua Internetissä. Suunnittelin kyselyn olevan avoinna kuukauden ajan, mutta suljin sen jo kolmen viikon päästä kyselyn avaamisesta, sillä vastauksia tuli yhteensä 100 kappaletta. Tutkimukseni kannalta koin määrän riittävänä.

Yksinkertaisella ohjelmalla pystyin luomaan kaksi kyselyä, joista toinen oli kohdennettu Turun DRRG! seuran jäsenille ja toinen yleisesti kaikille Suomessa oleville Roller derbyn seuraajille, kannattajille ja harrastajille. DRRG!:lle suunnatun kyselyn julkaisin seuran omalla suljetulla Facebook ryhmäsivulla, joka keräsi vastauksia yhteensä 9 kappaletta. Toisen laajemman kyselyn julkaisin avoimella Roller derby kysy- ja vastaa Facebook -sivustolla, joka keräsi vastauksia jo kahdessa viikossa huikeat 91 kappaletta. Kysymykset olivat kummassakin kyselyssä lähes yksinomaan avoimia kysymyksiä ja vastaajien kommenttien laajuus, innostuneisuus ja paneutuneisuus aiheittani kohtaan yllätti positiivisesti.

Kysy- ja vastaa Roller derby Facebook -sivustolle laatimassani kyselyssä kysyin alussa myös vastaajan sukupuolta ja statusta Roller derby -lajissa. Kysely oli anonyymi ja luottamuksellinen. Tällä halusin kartottaa sitä millaisia vastaajia ja merchandise tuotteiden käyttäjiä Suomessa oikein on. Tulokseksi sain että vastaajista 90% oli naisia, 4,44% miehiä ja 5,56% muunsukupuolisia. Ikähaarukaltaan vastaajat olivat selkeästi 25-35 vuotiaita, eli vanhempia kuin oletin.

DRRG!lle ja Kysy- ja vastaa Facebook -sivustolle osoittamassani kyselyissä kaikilla vastanneilla oli enemmän kuin kolme erilaista Roller derby fanituotetta ja monella oli vieläpä eri suomalaisten ja ulkomaalaisten joukkueiden tuotteita. Vastaajien perustelut miksi joukkueiden tuotteita omistetaan olivat selkeitä, eli niillä halutaan tukea joukkueiden toimintaa ja ne ovat osa yhteenkuuluvuutta. Roller derby -fanituotteet ovat myös matkamuistoja peleistä ja vierailuista ja ne tuovat näkyvyyttä joukkueelle sekä koko lajille. Suuriosa vastaajista totesi käyttävänsä tuotteita ihan kaikkialla, kuten treeneissä, kilpailuissa, juhliessa ja arkena.

Kummassakin kyselyssä tiedustelin onko käyttäjät muokanneet, eli kustomoineet omistamiaan fanituotteita. Selvisi että useimmat harrastajat ja kannattajat olivat muokanneet tuotteita omanlaisikseen. Yleisin muokkaus tapa oli poistattaa t-paidasta ja hupparista hihat ja lyhentää helmaa. Eli aivan samoja tapoja kuin Roller derby otteluissa tekemissäni havainnoissa. Muutamat vastaajat olivat vieneet muokkaamisen hiukan pidemmälle ja ommelleet paidasta mekon, eräs oli tehnyt itse lippiksen jossa näkyi joukkueen logo ja kolme henkilöä kertoi muokanneensa liigan logon farkkutakin selkään.

Kyselyjen kautta selvisi myös tuotteiden negatiivinen ja parannettava puoli. Roller derbyn Kysy- ja vastaa -sivuston kyselyssä harrastajat kommentoivat joukkueiden fanipaitojen olevan yleensä väärän kokoisia ja siksi niitä yleensä joudutaan muokkaamaan. Myös kangaskasseista tuli useita valituksia, sillä ne hajoavat eivätkä painatukset yleensä missään tuotteessa kestä kovaa käyttöä tai pesua. Kummassakin kyselyssä erittäin monet vastaajat korostivat laadun tärkeyttä, eli enemmän hyvä laatu kuin halpa hinta tai tuotteiden suuri määrä. Turun joukkueessa toiveina oli lisäksi paremmat ja näyttävämmät paitojen ja kassien painatukset. Lisäksi toivottiin, että paitojen mallit päivitetäisiin.

Halusin toki selvittää millaisena Turun harrastajat itse kokevat Dirty River Roller Grrrlsien hengen ja ilmeen. Joukkuetta ja seuraa kuvailtiin leikkisäksi, värik-

kääksi, tunnistettavaksi ja villiksi. Joukkue oli myös helposti lähestyttävä, sukupuolineutraali, queer sekä poliittinen ja feministinen.

5.3 Kyselyn perusteella tehdyt päätelmät

Kyselyiden kautta saadun palautteen perusteella merchandise -tuotteiden pitäisi olla edullisia ja tuoteperheiden monipuolisia. Joukkueen support -tuotteisiin voisi vastaajien mukaan kuulua pienempiä ja halvempia tuotteita, kuten tarroja, koruja ja avaimenperiä, mutta toki myös kalliimpia ja erikoisempia tuotteita, kuten huppareita ja legginsejä. Vastaajat olivat valmiita maksamaan pienemmistä tuotteista 5 € ja erikoisemmista sekä kalliimmista tuotteista maksimissaan 45 €.

Turun joukkue etenkin haluaisi, että panostettaisiin tuotteiden laatuun ja tyyliin. Kyselyiden perusteella tuoteperheeseen voisi tulla lisänä esimerkiksi koruja, heijastimia, vyölaukkuja, pipoja ja lippiksiä. Tuotteisiin haluttiin lisäksi jotain näyttävämpää ja special edition -tuotteita. T-paitojen ja kassien tuoteviat voitaisiin korjata helposti jo ihan vain vaihtamalla paino- ja tuotantopaikkaa, mutta uutena lisänä vaatevalikoimaan toivottiin logolla varustettuja legginsejä, shortseja ja alushousuja. Jo olemassa olevien t-paitojen joukkoon kaivattiin paitaa, jossa olisi joku uusi joukkueeseen liittyvä anekdootti. Myös logo voisi olla painettu moniväripainatuksena, eikä vain ääriiviiva painatuksena.

5.4 Benchmarkingin tutkimukset ja tulokset

Benchmarking liigoiksi valitsin Helsingin ja Tampereen Roller derby joukkueet, sekä London Roller Girlsin. Suomen joukkueet valitsin siksi, että Helsinki Roller derby on ensimmäinen Suomessa perustettu sekä parhaimmin menestynyt derby seura. Tampereen joukkueeseen päädyin, koska heillä oli laajin fanituotevalikoima mitä millään muulla Suomen joukkueella olin aikaisemmin nähnyt. Vertailun vuoksi kolmanneksi benchmarking liigaksi otin Iso Britannian London Roller Girls joukkueen, koska kyseisellä seuralla on pidempi historia kuin suomalaisilla joukkueilla. Myös Lontoolaisen seuran kannattajamäärät ja markkinat ovat suuremmat.

5.4.1 Helsinki Roller derby

Vuonna 2009 perustettu Helsinki Roller Derby (HRD) liigan fanituotteiden värimaailma on vihreä ja musta. Heidän tuotteita koristaa Aavis Amanda -logo ja tuoteperheeseen kuuluu mustia kangaskasseja, t-paitoja, tarroja, vyölaukkuja ja pinssejä. Helsingin liigan tuotteissa logo on asemoitu keskelle tuotetta ja se erottuu kauaskin. Joukkueella on myös omat tilaustyönä tehdyt turtles -kuvioiset legginsit, mistä tunnistaa HRD:n jäsenet ja joukkuelaiset otteluissa. Legginsejä ei tuoteta muille kuin jäsenille, mutta idea on mielenkiintoinen ja legginsit olisi mahdollista toteuttaa myytäväksi tuotteeksi myös muillekin kannattajille.

Helsinki Roller Derbyllä on kotisivuillaan oma osio merchandise -tuotteille ja niitä saa ostettua otteluiden ja tapahtumien lisäksi sähköpostin kautta tehdyllä tilauksella. Seuran kotisivuilta löytyy myös kuvia muutamista tuotteista, kuten paidoista, vyölaukuista ja tarroista. Kollaasissa (kuva 9) näkyy HRD:n logo vasemmassa kulmassa, ylhäällä seuran t-paitoja ja vyölaukkuja ja keskellä ottamiani tuotekuvia Kuusankosken ottelusta. Keskellä ja alla olevissa kuvissa näkyy joukkueen luistelijoiden kilpa-asuja.

Kuva 9. Helsinki Roller derby kollaasi 2.

5.4.2 Tampere Roller derby

Tampereen joukkue sai alkunsa vuonna 2009, ja vuonna 2012 seurassa oli luis-
telijoita, tuomareita ja muita jäseniä yhteensä 69 (Tampere Roller derby.) Jouk-
kueen väritys on punainen, valkoinen ja musta. He hyödyntävät Spread Shirt.fi
Internetsivustoa, jossa voi helposti luoda omalla suunnittelemallaan kuvalla
ja/tai tekstillä varustettuja tuotteita. Spread Shirt -sivustolla on valmiita tuotepoh-

jia mittoineen, hintoineen ja väri vaihtoehtoineen, joihin printataan haluttu kuva. Koska Tampereen joukkue hyödyntää valmista internetsivustokatalogia, heidän tuotteidensa myynti vaikuttaa kaupalliselta ja tuotteiden informaatio on selkeästi esillä.

Tampere Roller Derby joukkueen tuotteita löytyy niin miehille, naisille kuin lapsille. Valikoimaan kuuluu t-paitoja, college -huppareita, pitkähihaisia trikoo paitoja sekä tank toppeja. Tuoteperheessä on myös kangaskasseja, mukeja sekä termos pulloja. Erikoisuutena heiltä myös logolla varustettuja naisten ja miesten alushousuja sekä pehmolelunalleja. Vaikka tuotevalikoima vaikuttaa laajalta, uskon, että tuotteissa suurin menekki on vakio tuotteilla kuten t-paidalla ja hupparilla. Hyvää tuotteissa oli se, että logot olivat niissä isolla ja painatettavia kuvia pystyi valitsemaan kahta eri vaihtoehtoa. Tuotteiden värit pysyi myös joukkueen omalla linjalla, punainen, musta ja valkoinen.

Tampereen seurasta kootussa kollaasissa (kuva 10) näkyy seuran Logo, värit sekä alhaalla ottelijoiden kilpa-asut. Kollaasissa ylhäällä on kuvakaappaus seuran internetkaupan fanituotevalikoimasta syksyiltä 2014 ja keskellä tuotevalikoimaa keväällä 2015 tulleista uusista tuotteista.

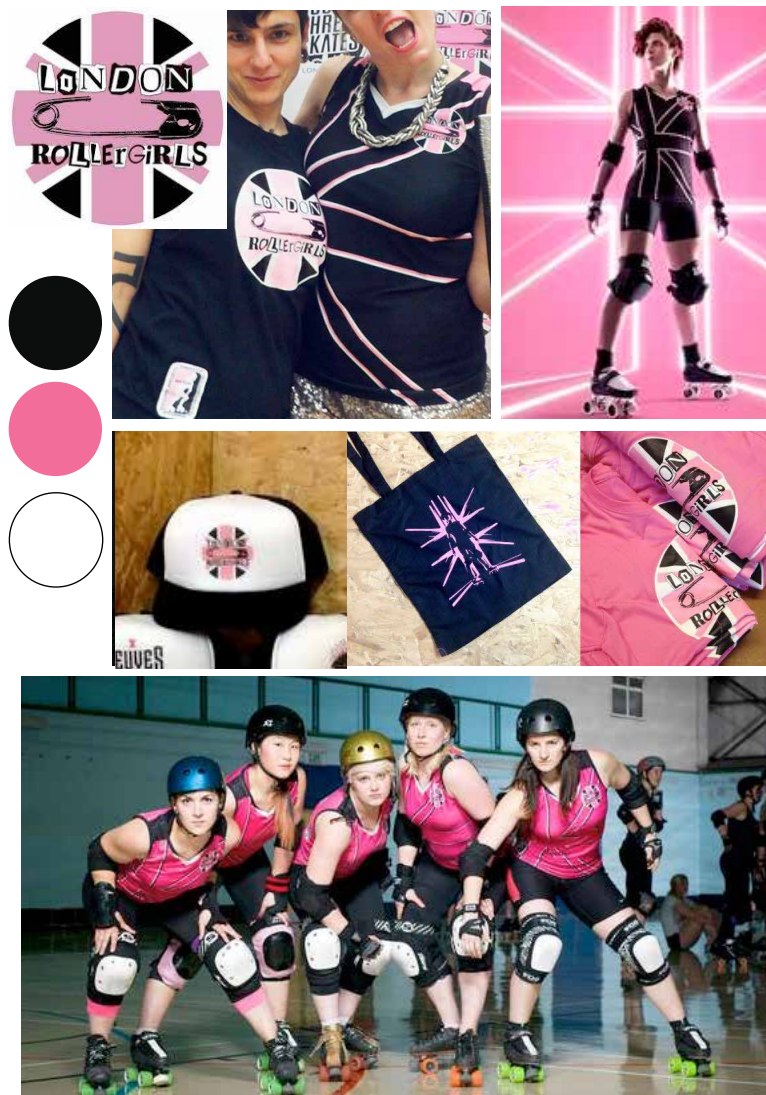
Kuva 10. Tampere Roller derby seuran kollaasi 3.

5.4.3 London Roller Girls

London Roller Girls seura on aloittanut toimintansa aikaisemmin kuin muut valitut benchmarking -seurat. Se aloitti ensimmäiset harjoittelunsa vuonna 2006 ja oli ensimmäisiä Britanniassa alottaneita Roller derby seuroja (London Roller Girls.) Tutkimukseni hetkellä London Roller Girlsien kotisivulla ei ollut vielä valmista fanituotesivustoa. Valitsin silti kyseisen joukkueen, sillä joukkueen logo ja väritys poikkeavat selkeästi Roller derbyn muista joukkueista. Joukkueen

väritys koostuu mustasta, vaaleanpunaisesta ja valkoisesta. He myös hyödyntävät Iso-Britannian lippua niin joukkueen pelipaidoissa ja housuissa kuin fanituotteissa. Joukkueen koko ilme kaikkine tuotteineen ja asuineen vaikuttaa tarkkaan mietityltä ja yhtenäiseltä.

Vaikka London Roller Girlsien fanituotteita ei pystynyt ostamaan kuin otteluista, heidän tuotteitaan pystyi silti näkemään sosiaalisen median välityksellä, kuten joukkueen Facebook -sivujen kautta. Kollaasiin (kuva 11) löytämiäni tuotteita olivat kaksi eriväristä t-paitaa joukkueen logolla, lippiksiä, kangaskaseja ja kaulahuiveja.

Kuva 11. London Roller Girls seuran kilpa-asuja ja fanituotteita -kollaasi 4.

5.5 Benchmarking pohjalta tehdyt päätelmät

Tuotteidensa myynti- ja mainostustavaltaan Helsinki Roller Derby ja Turun liiga muistuttavat paljon toisiaan. Helsinki Roller Derbyllä tosin oli laajempi tuotevalikoima kuin Turun joukkueella. Jos Turun joukkueelle tulisi myyntiin enemmänkin tuotteita, kannattaisi joukkueen kuitenkin satsata pieneen nettikauppasivustoon, niin kuin oli Tampereen joukkueella. Tällöin internetsivuilla näkyisi tarkasti valmistajien laittamat tuotteiden koko-, hinta- ja materiaalitulokset.

Helsinki Roller Derbyltä toteutuskelpoisilta tuoteideoilta vaikuttivat vyölaukku ja legginsit. Turun joukkueelle voisi tehdä joko erikoiseränä joukkuelaisille omia legginsijä, niin kuin Helsingin joukkue oli valmistanut, tai sitten ihan yleiseen myyntiin digitaalisesti painatettuja trikoo- tai lycrahoussuja. Legginseissä voisi käyttää esimerkiksi joukkueen värejä, logoa tai jotain tyyliteltyä joukkueen symbolia, kuten meriolentoa tai joutsenta. Legginsien lisäksi tai vaihtoehtona joukkueella voisi olla myynnissä myös shortseja tai collegehoussuja. Tampere Roller Derby -joukkueen fanituotteista kiinnostavilta vaikuttivat tuoteperheeseen kuuluva muki sekä miesten ja naisten alushousut. Kyseiset tuotteet olisivat helposti toteutettavissa myös Turun joukkueelle ja uskon, että niillä olisi kysyntää.

Roller derby -joukkueiden internetsivujen kautta tehdyn yleisen tuotekuvien ja myyntitavan havainnoinnin kautta totesin, että harvoin törmäsin houkutteleviin ja hyviin tuotekuviin. Tuotekuvissa voisi helposti hyödyntää lajin räväkkää luonnetta, huumoria ja joukkueen ilmettä. Hyvät ja laadukkaat tuotekuvat osaltaan saattaisivat kasvattaa joukkueen fanituotteiden myyntiä ja tehdä niistä mieleenpainuvia ja houkuttelevampia.

Tutkin myös useita muita suomalaisia ja eri maiden Roller derby -sivustoja, mutta millään joukkueella en havainnut olevan kuvamateriaaleja muokatuista fanituotteista. Jos joukkue haluaisi lisämainosta ja kiinnostavuutta tuotteilleen, joukkueen kotisivuilla, Facebook -sivuilla tai Instagramissa voisi olla esimerkiksi kuvia kannattajien ja harrastajien päällä otetuista kustomoiduista tuotteista. Tämän avulla tuotteiden ostajat voisivat saada ideoita kuinka muokata halutesaan tuotteestaan persoonallisemman ja näyttävämmän.

5.6 Tekemällä tutkiminen

Yllättävän suuren osion opinnäytetyöstä lohkaisi Mood boardien ja kollaasien kokoaminen. Viimeisessä vaiheessa pääsin työstämään luonnoksia, tekemään tasokuva piirroksia ja lopullisia havainne kuvia arvioitavaksi tuotteista vastaavalle ryhmälle.

5.6.1 Mood board

Mood boardeja tein kaksi kappaletta. Ensimmäiseen kokosin internetistä kuvia jotka mielestäni kuvasivat Roller derbyn asennetta ja ilmettä (kuva 12). Tehtävä osoittautui yllättävän haastavaksi, sillä yritin pohtia millaiset kuvat välittäisivät parhaiten harrastuksen ilmettä, etenkin henkilölle, jolle laji on täysin tuntematon. Kuvista saatu tunne ja sanoma on tietenkin jokaiselle ihmisen subjektiivinen kokemus ja kuvat puhuttelevat ihmisiä monella eri tavalla. Tämän takia pyysin mood boardeja tehdessäni mielipiteitä lajia jo pitkään harrastaneilta ystäviltäni sekä niiltä, joille laji ei ollut vielä tuttu. Heidän mielipiteidensä pohjalta rakentui lopulta mood board avulla välittyä Roller derbyn värikkyys, leikillisuus, vahvuus, energia, feministisyys, joukkue ja räjähtävä voima. Boardin avulla toivoin löytäväni ratkaisuja ja ideoita miten voisin saada lajin välittymään myös fanituotteisiin.

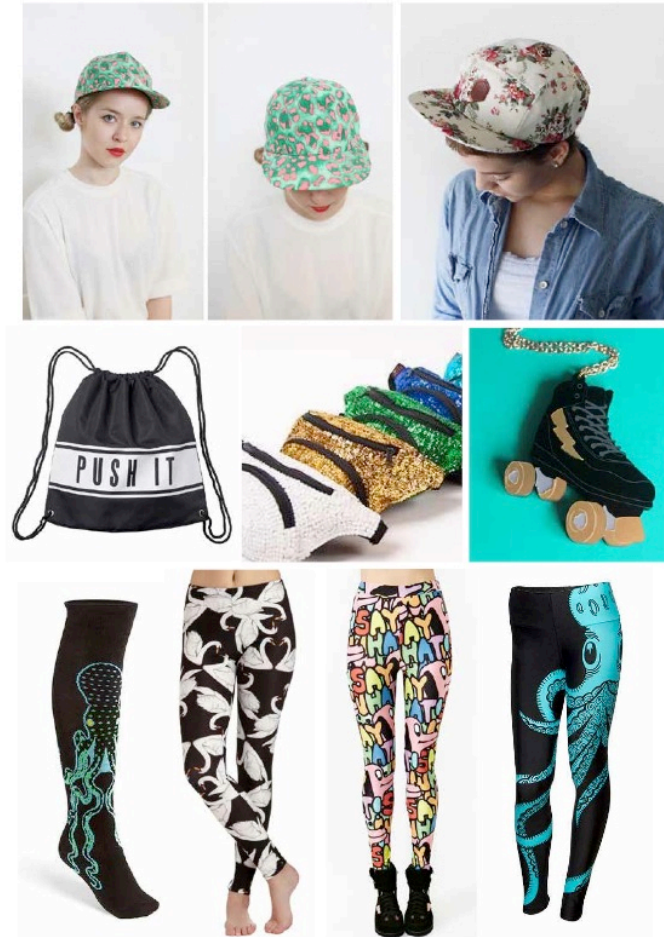
Kuva 12. Mood board 1. Derbyn asenteesta ja ilmeestä

Toiseen mood boardiin (kuva13) kokosin ideoita fanituotteista. Boardina käytin apuvälineenä omassa suunnittelussa sekä kommunikoinnin välineenä DRRG!:'n fanituoteryhmä vastaavien kanssa. He antoivat mielipiteitään boardin tuotteista, kuten kangasreppuideasta pidettiin, samoin lippalakki ja legginsit koettiin kehittämiskelpoisina tuotteina.

Kyselyjen perusteella tulleet tuoteideat, kuten paita sloganilla tai anekdotilla, hylkäsin, koska se vaikutti tuotteelta, jonka joukkue itse voisi yhdessä toteuttaa omaksi support -tuotteeksi. Hyviksi ideoiksi laskin seuran logolla ja sen kuvas-tolla leikittelyn.

Päätin suunnitella myös laser koruja ja avaimenperiä, koska ne olisivat erikoisia ja toimivia special edition -tuotteita. Minulla oli myös kokemusta laser korujen

suunnittelusta ja laser koneen käytöstä, sillä olen käynyt yhden laserleikkaus kurssin Turun ammattikorkeakoulussa ja valmistanut kurssin jälkeen koruja myös muihin tarkoituksiin. Alustavasti mahdollisuutena olisi valmistuttaa Turun ammattikorkeakoulun laserleikkausvälineistöllä ja materiaaleilla korut – tai avaimenperä. Mahdollista olisi että valmistus tapahtuisi myös jossain muualla.

Kuva 13. Mood board 2. fanituote ideoista

6 FANITUOTTEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS TURUN ROLLER DERBY JOUKKUEELLE

6.1 Fanituotteiden suunnittelu

Fanituotteiden suunnittelun Turun liigalle aloitin palaamalla tekemiini mood boardeihin, joukkueiden kollaaseihin ja kyselyjen tuloksiin. Niiden pohjalta lähdin luonnostelevaan paperille ideoita DRRG!:lle sopivista tuotteista, kuten vyölaukuista ja repuista, legginsseistä ja shortseista, lippiksistä, laserleikatuista koruista sekä avaimenperistä (kuva 14.)

Kuva 14. Luonnoksia shortseista, legginsseistä, kasseista ja vyölaukuista

Lähtökohta suunnittelussani oli se, että tuotteisiin täytyisi saada lisää lajin ilmettä, kuten värikkyyttä, eloisuutta ja huumoria. Tämän ratkaisin sillä, että leikittelin DRRG!:n omalla kuvastolla, väreillä ja fonteilla, kuten logossa olevalla meriolennolla ja joutsenella. En lähtenyt suunnittelemaan joukkueelle uutta logoa tai kuvioita, koska he halusivat pitää nykyisen logonsa sellaisenaan.

Suunnittelemiini käyttämäni logoa tarvittaessa yksinkertaistin ja poimin siitä kiinnostavia elementtejä painatuksia varten. Tuotteessa olevasta kuvio painatuksesta olisi tarkoitus saada selvää mikä joukkue on kyseessä, mutta kuitenkin leikitellä kuvioinnilla rohkeasti.

Tuotteissa päätin käyttää kirkkaita värejä, etenkin turkoosia ja keltaista, ja sen sijaan unohtaa ruskean ja mustan, joita oli esiintynyt jo aikaisemmissa joukkueen fanituotteissa. Kirkkaammat värit erottuisivat paremmin niin otteluiden katsomossa, kannattajien päällä kuin fanituotteiden myyntipaikalla. Tuotteista vastaavalle ryhmälle esitetyissä haastatteluissa oli myös korostunut turkoosi väri yhteneväisyyden ja joukkueen ilmeen tuojana, joka vahvisti ajatusta turkoosin värin käyttämistä tuotteiden päävärinä.

Tuotteiden suunnittelussa oli jatkuvasti otettava huomioon tuotteiden relistisuus, eli kohtuullinen hintataso, tuotettavuus, myytävyyys ja kysyntä. Vaikka kuinka suunnitelijana olisin halunnut lähteä leikittelemään leikkauksilla, materiaaleilla, painatuksilla ja teksteillä, oli huomioitava pelkistettävyys ja se, että tuotteista tulee mahdollisimman yksinkertaisia. Tämä oli suuri haaste, sillä miten suunnitella tuote, joka on erittäin edullinen, mutta kuitenkin poikkeaa muista Suomen derby -joukkueiden fanituotteista, ja samalla henkii Roller derbyn räiskyvää ja voimakasta asennetta. Asiakkaille tai toimeksiantajalle suunniteltaessa jokaisesta vaatteeseen tulevasta taskusta, napista, vetoketjusta, koristesaumasta ja painatuksesta täytyykin kyetä laskelmoimaan tuotteen valmistus kustannukset ja sen lopullinen hintataso.

Aluksi piirsin Illustratorilla kaikista kysytyistä tuotteista tasokuvat, kuten laserleikatuista avaimenperistä- ja koruista, lippalakeista, vyölaukuista, kangasrepuista ja shortseista (kuva 15). Ensimmäisiin tasokuviin koitin mahdollistaa muutamia vaihtoehtoisia variaatioita ja kokeiluja kustakin tuoteideasta.

Kuva 15. Tasokuvia fanituotteista

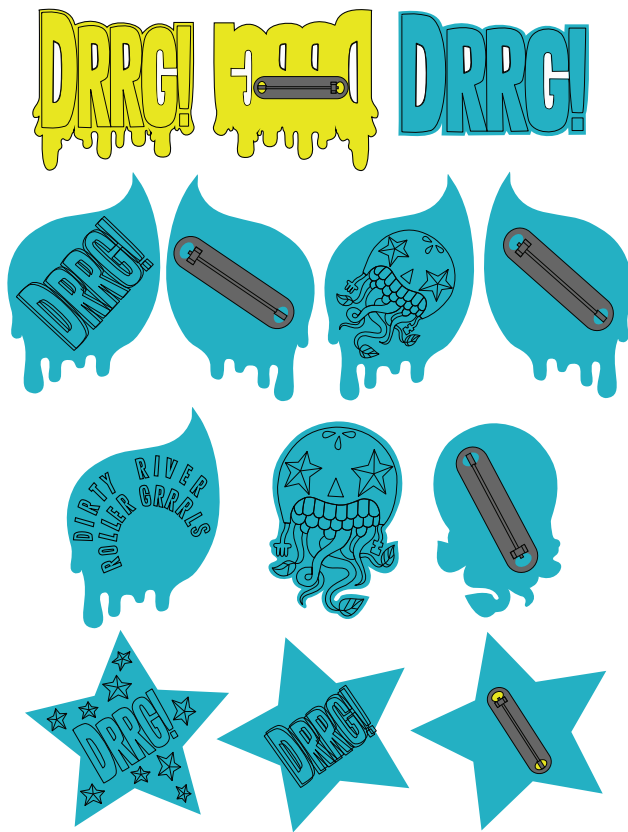
6.2 Suunnittelun ja tuotteiden jatkokehittäminen

Ensimmäisistä Illustrator tasokuvista pyysin palautetta tuotteista vastaavalta ryhmältä ja vasta heidän palautteen jälkeen osasin lähteä jatkamaan suunnittelua. Etenkin kangasreppu- ja laserkoruideoista pidettiin. Laserkorut ja -avaimenperät vaikuttivat toteuttamiskelpoisilta special edition -tuotteilta, mutta ryhmää arvelutti muistuttaisivatko tuotteet liian paljon Kallion teettämiä Roller derby radan mallisia avaimenperiä. Lasertuotteet selkeästi kaipasivat jatkokehittelyä.

Leggingsit ja shortsit olivat ryhmän mielestä liian kallis idea toteuttaa fanituotteissa, mutta idea oli muuten toteuttamiskelpoinen, jos tuotteet menisivät vain Turun joukkueen omaan käyttöön. Tällöin näistä tuotteista ei saataisi tuottoa seuralle, mutta näkyvyyttä ja yhteneväisyyttä joukkueen ulkonäköön.

Muita tuotteita millä vaikutti olevan kannatusta ja kysyntää olivat lippalakit ja pinssit. Niitä olivat Roller derby kannattajat kyselleet fanituotemyyjiltä myös Kuusankoskella käydyssä pelissä 28.2.2015. Kehittämiseksi ryhmältä ehdotettiin, että yhdistäisin pinssit ja laserleikkaus tekniikan.

Jatko kehittelemäni laserpinssit ja lähetin tasokuvat (kuva 16) ja Photoshopilla muokatut havainnekuvat (kuva 17) uudelleen tuotteista vastaavalle ryhmälle. Palautteeksi sain, että pinssien muotoa voisin vielä korjailla ja fonttia muuttaa. Muuten pinssit voisivat toimia myytävänä tuotteena sellaisenaan.

Kuva 16. Versio 2. tasokuvat laser leikatuista pinsseistä edestä ja takaa

Kuva 17. Havainnekuva laser pinsseistä vaatteeseen kiinnitettynä

6.3 Lopputuotokset

Lopputulokset esittelin Turun Roller derby -joukkueelle toimivista fani- ja special edition tuotteista havainnekuvien muodossa. Tuotteita olivat reput (kuva 18) , laser leikatut pinssit (kuva 19, 20) ja lippalakki (kuva 21). Havainnekuvien tarkoituksena oli selventää ryhmälle tuotteiden oikean koon, värit ja miltä tuote mahdollisesti saattaisi näyttää ihmisen päällä. Kaikista ehdottamistani tuotteista, kuten legginseistä ja shortseista en valmistanut havainnekuvaa, koska mielestäni tasokuva riitti informoimaan tuotteesta tarpeeksi. Osa tuotteista oli myös pysynyt muuttumattomana ja osa oli lopullisessa vaiheessa kokenut pieniä ulkonäöllisiä muutoksia.

Havainnekuvat valokuvasin itse ja muokkasin niitä Adobe Photoshop -ohjelmalla. Tuotteiden pohjalla käytin itseni aikaisemmin valmistamia oikeita tuotteita, kuten lippalakkia ja reppua. Niihin lisäsin Photoshopilla Turun seuran logo- ja kuviointi variaatioita.

Kuva 18. Havainnekuvat repuista

Kuva 19. Havainnekuvat laserleikatuista pinsseistä

Kuva 20. Tasokuvia laserleikatuista pinsseistä

Kuva 21. Havainnekuva DRRG! lippalakista

Toisena lopputuloksena kokosin tutkimusteni pohjalta tehtyjä kehittämissuhteita Turun seuran tuotteista vastaavalle ryhmälle. Tekemiäni kyselyjen kautta sain paljon tietoa, jota pystyin siirtämään edelleen Turun joukkueelle. Kyselyjen kautta saaduissa tiedoissa painottui käyttäjien toive siitä, että tuotteiden laatuun panostettaisiin ja paitojen mallit päivitetäisiin. Myös kun uusia tuotteita tilataan, suosittelisin aina valmistuttamaan yrityksellä koekappaleen ja saamaan sen nähtäville, jotta tuotevirheitä välttyttäisiin. Fanituotemallistossa voisi olla myös ajoittain pieniä erinä kiinnostavia erikoiserä tuotteita, kuten koruja, pullonavaajia tai joukkuekalenteriä.

Kehittämissuhteitani olivat myös näyttävämmät tuotekuvat seuran internetsivuille ja sosiaaliseen mediaan. Malleina olisi mahdollista hyödyntää joukkueen jäseniä ja kuvausrekvisiittana olisi helppo käyttää lajin omaa välineistöä, kuten rullaluistimia ja suoja, jolloin kuvista saataisiin elävämpiä ja houkuttelevampia.

7 DIRTY RIVER ROLLER GRRRLS TUOTEVASTAAVIEN PALAUTE

Lopulliset havainnekuvat ja tasokuvat laitoin tuoteryhmä vastaavien Facebook -sivulle nähtäväksi. Tämän koin olevan helpoin ja nopein tapa saada palautetta ryhmältä. Lisäksi tämä mahdollisti että ryhmän jäsenet pystyivät käymään katsomassa ja arvioimassa tuotoksiani milloin heille sopi parhaiten.

Tekemistäni havainnekuvista pidettiin ja ne vaikuttivat heidän mielestään realistisilta ja toteuttamiskelpoisilta. Etenkin kangasreput olivat sellaisia tuotteita, joita voitaisiin hyvin kuvitella myyntiin ja hinta saataisiin pysymään asiakkaille vielä kohtuullisena.

Laserpinseistä en saanut lopullisessa vaiheessa enää palautetta jatkokehittelyä varten, mutta pinssit olivat ryhmän mielestä kiinnostavia. Toki laserpinssit kaipaisivat vielä tuotekehitystä, kuten fontteja voitaisiin miettiä ryhmän kanssa yhdessä ja tekstin asemointia. Lisäksi mikäli pinsejä tuotettaisiin, niiden tuotantokustannukset ja materiaalin hinta pitäisi laskea tarkkaan.

8 LOPPUTULOKSET

Tämän opinnäytteen tavoite oli suunnitella uusia ja paranneltuja fanituotteita Turkulaiselle Dirty River Roller Grrrls –Roller derby seuralle. Fanituotteisiin oli tarkoitus saada näkymään paremmin Roller derbylle lajityypilliset ominaisuudet, kuten räväkkyys, näyttävyys ja värikkyys.

Opinnäyte koostui kahdesta vaiheesta, tiedonhankinnasta ja tekemällä tutkimisesta. Tutkimusmenetelminä alkuvaiheessa käytettiin dokumenttiaineistoa, havainnointia, benchmarkingia ja kyselyitä. Loppuvaiheessa tutkimusmenetelmiksi vaihtuivat kollaasien kokoaminen, mood boardit, luonnostelu ja tasokuvien piirtäminen. DRRG!':n palautteen avulla tuotteet kehittyivät pienin kaskelin eteenpäin kohti lopullisia tuote-ehdotelmakuvia.

Lopputuotoksena esittelin taso- ja havainnekuvia suunnittelemissani tuotteista, kuten legginsseistä, shortseista, vyölaukuista, repuista, lippalakeista ja laserleikatuista pinsseistä. Toisena tuotoksena kirjasin ylös havaintoja ja parannusehdotuksia Turun joukkueen fanituotteiden tuotekehitykseen ja markkinointiin. Ehdotuksiani olivat tuotteiden laatuun panostaminen, painatettujen koekappaleiden tilaaminen, tuotteiden jatkokehittely ja parempien tuotekuvien laittaminen seuran internetsivuille.

Suunnittelemissani tuotteissa päädyin hyödyntämään pääväreinä tuotteissa joukkueen omia värejä: turkoosia ja keltaista. Hyödynsin myös joukkueen omaa kuvastoa tuotteissa painatuksina. Käyttämällä fanituotteissa raikkaampaa väripalettia ja kiinnostavia kuvioiteja lajin värikäs luonne tulisi paremmin esille ja koko joukkue erottuisi selkeämmin fanituotteidensa avulla muista derby joukkueista.

Loppupalautteessa toimeksiantajana toimineet Dirty River Roller Grrrls -seuran fanituotevastaavat vaikuttivat tyytyväisiltä esiteltyihin tuotoksiin. Jatkossa saa nähdä meneekö jokin ideoista lopputuotantoon tai muuttuuko seuran fanituotteiden ilme toisenlaiseen suuntaan.

9 POHDINTA

Opinnäytetyöhön lähdin Roller derby lajin innoittamana, mutta tietämättä alkuvaiheessa fanituotteista juuri mitään. Tietämys kasvoi kuitenkin prosessin myötä ja lopputulos oli itseäni tyydyttävä. Alusta asti olin selvillä ettei opinnäytetyöni lopputuloksesi tule yhtä oikeanlaista valmista mallistoa, vaan suunnittelemani tuotteet ovat vain ehdotelmia ja suuntaa antavia vinkkejä Turun joukkueelle.

Opinnäytetyössä oli monia haastavia vaiheita. Oman haasteensa toi kaupallisen ja pelkistetyn, mutta kuitenkin kiinnostavan tuotteen suunnittelu. Vaikka asiakkaiden mielipiteiden ja kyselyjen perusteella houkutti suunnitella paljetein ja maaliroiskein koristeltuja fanituotteita, oli ajateltava kuitenkin realistisesti tuotteen valmistukseen kuluva rahaa ja aikaa. Oli myös pidettävä mielessä, että lopullisten tuotteiden ulkonäköön lopulta vaikuttaisivat fanituoteryhmän valitsema tuotantopaikka ja siellä olevien tuotteiden ulkonäkö.

Yhtenä haasteena koin yhteydenpidon toimeksiantajaan, koska olen tottunut työskentelemään yksin pyytämättä palautetta tuotoksistani. Tämän takia vasta aika opinnäytetyön loppu vaiheessa rohkenin pyytämään palautetta. Palautteesta oli kuitenkin paljon hyötyä ja kysymällä heidän ideoitaan, sain paljon uusia näkökulmia jatkosuunnitteluun ja rohkeutta omaan luovaan prosessiin.

LÄHTEET

Anttila, P. 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen. Akatiimi Oy.

Benchmarking – menetelmä 2010. Viitattu 28.11.2014
http://tykes.lpt.fi/methods_docs/BENCHMARKING_MENETELMAKORTTI2.pdf.

Cohen, A. & Barbee J. 2010. The Insider's Guide to Roller Derby. Soft Skull Press.

Dallas Derby Devils - Women's flat track Roller Derby 2015. Viitattu 12.1.2015
<http://derbydevils.com/about/about-ddd/>.

Digma - Virtuaali Ammattikorkeakoulu 2015. Viitattu 15.1.2015
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/>.

Dirty River Roller Grrrls 2015. DRRG!. Viitattu 4.1.2015 <http://turkurollerderby.com/drrg/>.

Dirty River Roller Grrrls 2015. Roller Derby. Viitattu 4.1.2015 <http://turkurollerderby.com/roller-derby/>

Helsinki Roller Derby 2015. HRD. Viitattu 4.1.2015
<http://www.helsinkirollerderby.com/hrd/?lang=fi>.

Ilkka, L. 2014. Dirty River Roller Grrrls haluaa Euroopan Kärkeen. Aamuset, 24.10.2014.

Järvinen, P. & Järvinen A. 2011. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja.

Kolehmainen, K. 2013. Vauhtia ja ruhjeita. Tulva 2/2013, 21-23.

Kuutti, W. 2003. Käytettävyys, suunnittelu ja arviointi. Talentum media Oy.

Kolehmainen, K. 2013. Vauhtia ja ruhjeita. Tulva 2/2013, 21-23.

London Roller Girls 2015. Who are we? Viitattu 11.3.2015 <http://londonrollergirls.com/who-are-we/>

Roller Derby Finland 2015. Tapahtumat. Viitattu 8.1.2015
<http://www.rollerderbyfinland.com/tapahtumat/>.

Roller Derby Finland 2015. Suomalaiset Seurat. Viitattu 6.1.2015
<http://www.rollerderbyfinland.com/suomalaiset-seurat/>.

San Martin M. 2009. Field guide: how to be a fashion designer. Rockport.

Salaspuro, K. 2012. Dirty River Roller Grrrls. KARU 2/2012, 32-35

Sihvonen, V. 2014. Roller Derby on energinen urheilulaji, paikallis uutiset. Turun Sanomat 30.8.2014.

Suomisanakirja 2015. Kollaasi. Viitattu 12.3.2015 <http://www.suomisanakirja.fi/kollaasi>.

Tampere Roller Derby 2015. Tampere Roller Derby Ry. Viitattu 11.3.2015
<http://tampererollerderby.com/tampere-roller-derby-ry/>

T-Bag Suni, N. 2012. Roller Derby, -Etuliite urheilun paaria. KARU 2/2012, 28-29

Varto, J. 2005. Laadullisen tutkimisen metodologia. Viitattu 29.11.2014 arted.uiah.fi/synnyt/.../varto_laadullisen_tutkimuksen_metodologia.pdf

Vilka, H. 2006. Tutki ja Havainnoi. Helsinki: Tammi. <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-havainnoi.pdf>

Vocabulary 2015. Merchandise. Viitattu 12.1.2015 <http://www.vocabulary.com/dictionary/merchandise>.

WFTDA 2015. Rules. Viitattu 6.1.2015 <http://wftda.com/rules>.

Kollaasien lähteet

Kollaasi 1. Dirty River Roller Grrrlsien visuaalinen ilme –kollaasi.

dirtyriverrollergrrrls 2015. Viitattu 13.3.2015 <https://instagram.com/p/znrp9XB0gg/>

Turku Roller Derby 2015. Viitattu 30.1.2015 <http://turkurollerderby.com>

Kollaasi 2. Helsinki Roller Derby kollaasi.

Helsinki Roller Derby 2015. Frint page. Viitattu 30.1.2015 <http://www.helsinkirollerderby.com/?lang=fi>

Helsinki Roller Derby 2015. Merch. Viitattu 30.1.2015 <http://www.helsinkirollerderby.com/3085-2/?lang=fi>

Punkmarko Roller Derby Photography 2015. Helsinki Roller Derby. Viitattu 14.3.2015 <http://punkmarko.kuvat.fi/kuvat/Helsinki+Roller+Derby>

Kollaasi 3. Tampere Roller Derby seuran kollaasi.

Flickr 2015. Tampere Roller Derby. Viitattu 20.2.2015 <https://www.flickr.com/groups/tampererollerderby/pool/23636103@N05/>

Spread shirt 2015. Tampere Roller Derby Online Store. Viitattu 13.3.2015 <http://tampererollerderby.spreadshirt.fi/>

Suomen Roller Derby master roster 2015. Viitattu 20.2.2015 <https://sites.google.com/site/rollerderbysuomi/home/tampere-rollin-hos>

Kollaasi 4. London Roller Girls seuran kilpa-asuja ja fanituotteita –kollaasi.

Facebook 2015. Media. Viitattu 13.3.2015
<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.862933393747464.1073741831.125398757500935&type=3>

London Roller Girls 2015. Front page. Viitattu 20.2.2015 <http://londonrollergirls.com/>

Roller derby city.com 2015. People we sponsor. Viitattu 13.3.2015
<http://www.rollerderbycity.bigcartel.com/people-we-sponsor>

Roller derby city.com 2015. Products. Viitattu 20.2.2015
<http://www.rollerderbycity.com/product/bulk-orders-caps>

Serial thriller 2015. Creative inspiration. Viitattu 20.2.2015
<http://serialthriller.com/post/84514930929/image-for-posters-for-london-rollergirls-anarchy>

Mood boardit

Mood Board 1. Mood Board derbyn asenteesta ja ilmeestä

Behance 2015. Women's Roller Derby. Viitattu 12.1.2015
<https://www.behance.net/gallery/16587227/Womens-Roller-Derby>

Ottawa Roller Derby 2015. Welcome to HRD! Viitattu 19.2.2015 <http://ottawarollerderby.com/>

Pinterest 2015. <https://fi.pinterest.com/pin/485262928575141386/>

Mood board 2. Mood board fanituote ideoista

Etsy 2015. Sugarandvicedesigns. Viitattu 12.3.2015
https://www.etsy.com/au/listing/111054528/roller-skate-necklace-laser-cut-acrylic?utm_source=Pinterest&utm_medium=PageTools&utm_campaign=Share

Mod cloth 2015. Viitattu 20.2.2015 <http://www.modcloth.com/shop/leggings/fresh-take-leggings-in-swans>

Pinterest 2015. Viitattu 20.2.2015 <https://fi.pinterest.com/pin/485262928575203714/>

Pinterest 2015. Viitattu 20.2.2015 <https://fi.pinterest.com/pin/485262928574822170/>

Think Geek 2015. Octopus Socks. Viitattu 20.2.2015
<http://www.thinkgeek.com/product/1ce6/?cpg=pi>

Monki 2015. Accessories. Viitattu 20.2.2015
http://www.monki.com/Archive/Sonia_bag_push_it/262019-7399341.1#c-47958

White Pepper Shop 2015. Shop. Viitattu 20.2.2015
<http://thewhitepepper.tumblr.com/post/54912523896/stay-shaded-in-this-london-heat-with-the>

Tumblr 2015. Urbanurbancolour –blog. Viitattu 20.2.2015
<http://urbanurbancolour.tumblr.com/post/85622277165>

Liitteet

Liite 1. Kysely Dirty River Roller Grrrls – tuotteista vastaavalle ryhmälle

13.12.2014

1. Mitä Dirty River Roller Grrrlsien tai muiden Roller derby seurojen/liigojen merchandise tuotteita omistat?
2. Syitä miksi olet hankkinut merchandise tuotteen/tuotteita?
3. Kuinka paljon olet valmis maksamaan Roller derby merchandise tuotteesta?
4. Millaisissa tilanteissa käytät merchandise tuotteita (esimerkiksi kilpailuissa, treeneissä, arkena...)?
5. Miten kuvailisit DRRG:n henkeä ja ilmettä?
6. Mitä mieltä olet DRRG:n tämänhetkisistä merchandise tuotteista?
7. Oletko tuunnannut DRRG:n tai muiden seurojen merchandise tuotteita? (Esimerkiksi värjännyt tai leikannut paidasta hihoja ja kaularesoria pois?)
8. Millaisia merchandise tuotteita toivoisit että DRRG:n tuoteperheeseen tulisi lisää? (Saa vapaasti ehdottaa)
9. Muita kommentteja liittyen minkä tahansa seuran merchandise tuotteisiin. Saa kertoa esimerkiksi kokemuksia, ehdotuksia tai parannuksia.

Liite 2. Kysely Facebookin Roller derby Kysy- ja vastaa palstalle

2.1.2015

1. Sukupuoli
2. Ikä
3. Status Roller derbyssä (esimerkiksi harrastaja, kannattaja, nso...)
4. Jos harrastat tai olen jäsenenä jossain derby seurassa, niin missä?
5. Omistatko Roller derby fanituotteita ja millaisia? Minkä seuran?
6. Mistä syistä hankit Roller derby fanituotteita?
7. Kuinka paljon olisit valmis laittamaan rahaa roller derby fbituotteeseen/tuotteisiin?
8. Millaisissa tilanteissa käytät fanituotteita (esimerkiksi treeneissä, kilpailuissa, arkena...)?
9. Oletko tuunannut tai muokannut fanituotteita (esimerkiksi värjännyt tai leikannut paidasta hihoja ja kaularesoria irti)?
10. Jos mielessäsi on jotain muuta liittyen Roller derby fanituotteisiin, niin tässä saa vapaasti kertoa kokemuksistaan, ehdottaa uusia tuotteita tai antaa tuoteparannus ehdotuksia.